

ISSN 2518-1467 (Online),
ISSN 1991-3494 (Print)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫНЫҢ

Х А Б А Р Ш Ы С Ы

ВЕСТНИК

НАЦИОНАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ НАУК
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

THE BULLETIN

THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

PUBLISHED SINCE 1944

5

SEPTEMBER – OCTOBER 2021

ALMATY, NAS RK

NAS RK is pleased to announce that Bulletin of NAS RK scientific journal has been accepted for indexing in the Emerging Sources Citation Index, a new edition of Web of Science. Content in this index is under consideration by Clarivate Analytics to be accepted in the Science Citation Index Expanded, the Social Sciences Citation Index, and the Arts & Humanities Citation Index. The quality and depth of content Web of Science offers to researchers, authors, publishers, and institutions sets it apart from other research databases. The inclusion of Bulletin of NAS RK in the Emerging Sources Citation Index demonstrates our dedication to providing the most relevant and influential multidiscipline content to our community.

Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясы «ҚР ҰҒА Хабаршысы» ғылыми журналының Web of Science-тің жаңаланған нұсқасы Emerging Sources Citation Index-те индекстелуге қабылданғанын хабарлайды. Бұл индекстелу барысында Clarivate Analytics компаниясы журналды одан әрі the Science Citation Index Expanded, the Social Sciences Citation Index және the Arts & Humanities Citation Index-ке қабылдау мәселесін қарастыруда. Web of Science зерттеушілер, авторлар, баспашылар мен мекемелерге контент тереңдігі мен сапасын ұсынады. ҚР ҰҒА Хабаршысының Emerging Sources Citation Index-ке енуі біздің қоғамдастық үшін ең өзекті және беделді мультидисциплинарлы контентке адалдығымызды білдіреді.

НАН РК сообщает, что научный журнал «Вестник НАН РК» был принят для индексирования в Emerging Sources CitationIndex, обновленной версии Web of Science. Содержание в этом индексировании находится в стадии рассмотрения компанией Clarivate Analytics для дальнейшего принятия журнала в the Science Citation Index Expanded, the Social Sciences Citation Index и the Arts & Humanities Citation Index. Web of Science предлагает качество и глубину контента для исследователей, авторов, издателей и учреждений. Включение Вестника НАН РК в Emerging Sources Citation Index демонстрирует нашу приверженность к наиболее актуальному и влиятельному мультидисциплинарному контенту для нашего сообщества.

Бас редактор:

ҚОЙГЕЛДИЕВ Мәмбет Құлжабайұлы (бас редактор), тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 3

Редакция алқасы:

ОМАРОВ Бауыржан Жұмаханұлы (бас редактордың орынбасары), филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Н = 4

МАТЫЖАНОВ Кенжехан Слямжанұлы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корреспондент мүшесі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

САПАРБАЕВ Әбдіжапар Жұманұлы, экономика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА құрметті мүшесі, Халықаралық инновациялық технологиялар академиясының президенті (Алматы, Қазақстан) Н = 4

ЙОВИЦА Радуга Патетре, Ph.D (археология), Нью-Йорк университетінің профессоры (Нью-Йорк, АҚШ) Н = 19

БАНАС Йозеф, әлеуметтану ғылымдарының докторы, Жешув технологиялық университетінің профессоры (Жешув, Польша) Н = 26

ЛУКЪЯНЕНКО Ирина Григорьевна, экономика ғылымдарының докторы, профессор, Украинаның еңбек сіңірген ғылым және техника қайраткері, «Киев-Могила академиясы» ұлттық университетінің кафедра меңгерушісі (Киев, Украина) Н = 2

МАКУЛОВА Айымжан Төлегенқызы, экономика ғылымдарының докторы, профессор, Нархоз Университеті (Алматы, Қазақстан) Н = 3

ИСМАҒҰЛОВ Оразақ Исмағұлұлы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Н = 6

ӘБЖАНОВ Ханкелді Махмұтұлы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 4

БИЖАНОВ Ахан Хұсайынұлы, саясаттану ғылымдарының докторы, ҚР ҰҒА корреспондент-мүшесі, Философия, саясаттану және дінтану институтының директоры (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ТАЙМАҒАМБЕТОВ Жакен Қожахметұлы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 4

СҮЛЕЙМЕНОВ Майдан Күнтуарұлы, заң ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

САБИКЕНОВ Салахиден Нұрсарыұлы, заң ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 2

ҚОЖАМЖАРОВА Дариякул Пернешқызы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 2

БАЙТАНАЕВ Бауыржан Әбішұлы, тарих ғылымдарының докторы, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

БАЗАРБАЕВА Зейнеп Мүслімқызы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ШАУКЕНОВА Зарема Каукенқызы, әлеуметтану ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ЖОЛДАСБЕКОВА Баян Өмірбекқызы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корреспондент мүшесі (Алматы, Қазақстан) Н = 2

НУРҚАТОВА Лязгат Төлегенқызы, әлеуметтану ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корреспондент мүшесі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ӘБІЛҚАСЫМОВА Алма Есімбекқызы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі, Ресей білім академиясының академигі (Мәскеу қ.), Педагогикалық білім беруді дамыту орталығының директоры (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, педагогика кафедрасының меңгерушісі, К.Г. Разумовский атындағы Мәскеу мемлекеттік технологиялар және басқару университетінің Әлеуметтік-гуманитарлық ғылымдар және технологиялар факультетінің деканы (Мәскеу, Ресей) Н = 34

ДИБО Анна Владимировна, филология ғылымдарының докторы, РҒА корреспондент-мүшесі, РҒА Тіл білімі институтының Орал-алтай тілдері бөлімінің меңгерушісі (Мәскеу, Ресей) Н = 3

«Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының Хабаршысы».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Меншіктенуші: «Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы» РҚБ (Алматы қ.). Қазақстан Республикасының Ақпарат және коммуникациялар министрлігінің Ақпарат комитетінде 12.02.2018 ж. берілген № 16895-Ж мерзімдік басылым тіркеуіне қойылу туралы куәлік.

Тақырыптық бағыты: *әлеуметтік ғылымдар саласындағы зерттеулерге арналған.*

Мерзімділігі: жылына 6 рет.

Тиражы: 300 дана.

Редакцияның мекен-жайы: 050010, Алматы қ., Шевченко көш., 28, 219 бөл., тел.: 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы, 2021

Типографияның мекен-жайы: «Аруна» ЖК, Алматы қ., Мұратбаев көш., 75.

Главный редактор:

КОЙГЕЛЬДИЕВ Мамбет Кулжабаевич (главный редактор), доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 3

Редакционная коллегия:

ОМАРОВ Бауыржан Жумаханулы (заместитель главного редактора), доктор филологических наук, профессор, академик НАН РК (Нур-Султан, Казахстан) Н = 4

МАТЫЖАНОВ Кенжехан Слямжанович, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

САПАРБАЕВ Абдижапар Джуманович, доктор экономических наук, профессор, почетный член НАН РК, президент Международной академии инновационных технологий (Алматы, Казахстан) Н = 4

ЙОВИЦА Радуга Пэтрэ, доктор философии (Ph.D, археология), профессор Нью-Йоркского университета (Нью-Йорк, США) Н = 19

БАНАС Йозеф, доктор социологических наук, профессор Жешувского технологического университета (Жешув, Польша) Н = 26

ЛУКЪЯНЕНКО Ирина Григорьевна, доктор экономических наук, профессор, заслуженный деятель науки и техники Украины, заведующая кафедрой Национального университета «Киево-Могилянская академия» (Киев, Украина) Н = 2

МАКУЛОВА Айымжан Тулегеновна, доктор экономических наук, профессор, Университет Нархоз (Алматы, Казахстан) Н = 3

ИСМАГУЛОВ Оразак Исмагулович, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Нур-Султан, Казахстан) Н = 6

АБЖАНОВ Ханкелди Махматович, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 4

БИЖАНОВ Ахан Хусаинович, доктор политических наук, член-корреспондент НАН РК, директор Института философии, политологии и религии (Алматы, Казахстан) Н = 1

ТАЙМАГАМБЕТОВ Жакен Кожаметович, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 4

СУЛЕЙМЕНОВ Майдан Кунтуарович, доктор юридических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

САБИКЕНОВ Салахиден Нурсариевич, доктор юридических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 2

КОЖАМЖАРОВА Дариякуль Пернешевна, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 2

БАЙТАНАЕВ Бауржан Абишевич, доктор исторических наук, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

БАЗАРБАЕВА Зейнеп Муслимовна, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

ШАУКЕНОВА Зарема Каукеновна, доктор социологических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

ЖОЛДАСБЕКОВА Баян Омирбековна, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 2

НУРКАТОВА Лязгат Толегеновна, доктор социологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

АБЫЛКАСЫМОВА Алма Есимбековна, доктор педагогических наук, профессор, академик НАН РК, академик Российской академии образования (г. Москва), директор Центра развития педагогического образования (Алматы, Казахстан) Н = 1

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, доктор педагогических наук, профессор, заведующий кафедрой педагогики, декан факультета Социально-гуманитарных наук и технологий Московского государственного университета технологий и управления имени К.Г. Разумовского (Москва, Россия) Н = 34

ДЫБО Анна Владимировна, доктор филологических наук, член-корреспондент РАН, заведующий отделом урало-алтайских языков Института языкознания РАН (Москва, Россия) Н = 3

«Вестник Национальной академии наук Республики Казахстан».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Собственник: РОО «Национальная академия наук Республики Казахстан» (г. Алматы). Свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания в Комитете информации Министерства информации и коммуникаций и Республики Казахстан № 16895-Ж, выданное 12.02.2018 г.

Тематическая направленность: *посвящен исследованиям в области социальных наук.*

Периодичность: 6 раз в год.

Тираж: 300 экземпляров.

Адрес редакции: 050010, г. Алматы, ул. Шевченко, 28, ком. 219, тел. 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© Национальная академия наук Республики Казахстан, 2021

Адрес типографии: ИП «Аруна», г. Алматы, ул. Муратбаева, 75.

Editor in chief

KOIGELDIEV Mambet Kulzhabaevich (Editor-in-Chief), Doctor of History, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 3

Editorial board:

OMAROV Bauyrzhan Zhumakhanuly (Deputy Editor-in-Chief), Doctor of Philology, Professor, Academician of NAS RK (Nur-Sultan, Kazakhstan) H = 4

MATYZHANOV Kenzhekhan Slyamzhanovich, Doctor of Philology, Professor, Corresponding Member of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SAPARBAYEV Abdizhappar Dzhumanovich, Doctor of Economics, Professor, Honorary Member of NAS RK, President of the International Academy of Innovative Technology, (Almaty, Kazakhstan) H = 4

JOVICA Radu Petre, Ph.D, History, Archeology, Professor, New York University (New York, USA) H = 19

BANAS Joseph, Doctor of Social science, Professor, Rzeszow University of Technology (Rzeszow, Poland) H = 26

LUKYANENKO Irina, doctor of economics, professor, honored worker of Science and Technology of Ukraine, head of the department of the National University «Kyiv-Mohyla Academy» (Kiev, Ukraine) H = 2

MAKULOVA Aymzhan Tulegenovna, doctor of economics, professor, Narkhoz University (Almaty, Kazakhstan) H = 3

ISSMAGULOV Orazak Issmagulovich, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK (Nur-Sultan, Kazakhstan) H = 6

ABZHANOV Khankeldi Makhmutovich, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 4

BIZHANOV Akhan Khusainovich, Doctor of Political Sciences, Corresponding Member of NAS RK, Director of the Institute of Philosophy, Political Science and Religion (Almaty, Kazakhstan) H = 1

TAIMAGAMBETOV Zhaken Kozhakhmetovich, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK, (Almaty, Kazakhstan) H = 4

SULEYMENOV Maidan Kuntuarovich, Doctor of Law, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SABIKENOV Salakhiden Nursarievich, Doctor of Law, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 2

KOZHAMZHAROVA Dariyakul Perneshevna, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 2

BAITANAEV Baurzhan Abishevich, Doctor of Historical Sciences, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

BAZARBAYEVA Zeinep Muslimovna, Doctor of Philology, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SHAUKENOVA Zarema, Doctor of Sociology, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

DZHOLDASBEKOVA Bayan Umirbekovna, Doctor of Philology, Professor, Corresponding Member of NAS RK H = 2

NURKATOVA Lyazzat Tolegenovna, Doctor of Social Sciences, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan (Almaty, Kazakhstan) H = 1

ABYLKASYMOVA Alma Yessimbekovna, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Academician of NAS RK, academician of the Russian Academy of Education (Moscow), Director of the Center for the Development of Pedagogical Education (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SHISHOV Sergey, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Pedagogy, Dean of the Faculty of Social Sciences and Humanities and Technologies of the Razumovsky Moscow State University of Technologies and Management (Moscow, Russia) H = 34

DYBO Anna Vladimirovna, Doctor of Philology, Corresponding Member of the Russian Academy of Sciences, Head of the Department of Ural-Altai Languages of the Institute of Linguistics of the Russian Academy of Sciences (Moscow, Russia) H = 3

Bulletin of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan.

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Owner: RPA «National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan» (Almaty). The certificate of registration of a periodical printed publication in the Committee of information of the Ministry of Information and Communications of the Republic of Kazakhstan No. **16895-Ж**, issued on 12.02.2018.

Thematic focus: *it is dedicated to research in the field of social sciences.*

Periodicity: 6 times a year.

Circulation: 300 copies.

Editorial address: 28, Shevchenko str., of. 220, Almaty, 050010, tel. 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

САЯСАТТАНУ – ПОЛИТОЛОГИЯ – POLITICAL SCIENCE

BULLETIN OF NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

ISSN 1991-3494

Volume 5, Number 393 (2021), 191 – 198

<https://doi.org/10.32014/2021.2518-1467.183>

UDC 314.74ORCID

Medved V.A.^{1,2}

¹ Lecturer of the Department of Demographic and Migration Policy, MGIMO-University, Moscow, Russia;

² Junior research fellow of the Institute for Demographic Research of Federal Center of Theoretical and Applied Sociology of the Russian Academy of Sciences, Moscow, Russia.

E-mail: viktoriyamedved@gmail.com

MIGRATION POLICY OF RUSSIA AND CHINA: MAIN DIRECTIONS AND SPHERES OF INTERACTION

Abstract. At the present stage, Russian-Chinese relations have the character of a stable partnership, successful strategic interaction in all spheres: international, economic, scientific, military-technical, cultural and educational.

The relevance of the study of relations between Russia and China is due to a clear and visible tendency towards their constant development and country rapprochement.

The main vectors of development of interaction between countries are reflected in the landmark Treaty on Good Neighborliness, Friendship and Cooperation between the Russian Federation and the People's Republic of China of July 16, 2001. At the moment, more than 300 intergovernmental treaties and agreements have been concluded between the countries.

One of the priority directions of Russia's foreign policy is the systematic deepening of cooperation with China. The demographic and socio-economic needs of Russia dictate the need to revise the existing approach and to form new migration thinking. External migration policy should be based on improving the existing legal and regulatory system of migration regulation in Russia and foreign policy activities aimed at realizing the country's national interests in the field of socio-economic development.

This article examines the main areas of cooperation between Russia and China from the times of the USSR to the present. The main sources of migration law are analyzed - federal legislative acts and state programs of the Russian Federation, international legal acts that are an integral part of the legal system of the Russian Federation, bilateral agreements and initiatives between the Russian Federation and the PRC, as well as the basic principles and foundations of China's migration policy.

Key words: Russian Federation, China, PRC, foreign policy of Russia, migration, international migration, migration policy, Russian-Chinese cooperation, cross-border cooperation, Russian-Chinese dialogue, the international cooperation.

Introduction. The state migration policy is usually understood as a complex of state measures aimed at regulating the flows of immigrants. The problem in the Russian approach to migration policy lies in the restrictive approach, both in the legal regulation of migration and in the socio-political discourse. Migration in the Russian media is usually presented as a threat to public order, cultural identity, the Russian economy and national security in general. Demographic and socio-economic needs dictate the need to revise the existing approach and to shape new migration thinking.

External migration policy should be based on improving the existing legal and regulatory system of migration regulation in Russia and foreign policy activities aimed at realizing the country's national interests in the field of socio-economic development.

One of the priority directions of Russia's foreign policy is the systematic deepening of cooperation with China.

The main vectors of development of interaction between countries are reflected in the landmark Treaty on

Good Neighborliness, Friendship and Cooperation between the Russian Federation and the People's Republic of China of July 16, 2001. At the moment, more than 300 intergovernmental treaties and agreements have been concluded between the countries.

The relevance of the study of relations between Russia and China is due to a clear and visible tendency towards their constant development and country rapprochement.

Materials and methods. This article examines the main areas of cooperation between Russia and China from the times of the USSR to the present. The scientific research used the analytical method. Analyzed the actual sources of information on the research topic, scientific works of leading experts in the field of migration and migration policy, including in the Chinese direction. The main sources of migration law are analyzed - federal legislative acts and state programs of the Russian Federation, international legal acts that are an integral part of the legal system of the Russian Federation, bilateral agreements and initiatives between the Russian Federation and the PRC, as well as the basic principles and foundations of China's migration policy.

Results. Migration policy of china. Today, China's migration policy is an important component of both domestic and foreign policy of the country. At the moment, the system of migration regulation in the PRC includes such areas as: entering and leaving the territory of the state, work and study abroad, as well as issues of citizenship. According to statistics, after the Law on Control of Entry and Exit of Foreigners was adopted in 2004 by August of the same year, more than three thousand foreign migrants arrived in China for permanent residence, work and study [1].

Today, labor and educational emigration, as well as immigration are strategic directions for the modernization of China's migration policy.

However, labor migration in China is still regulated by the Regulations on the Regulation of the Employment of Foreigners in China (1996), according to which the employment of foreigners implies only filling those jobs that cannot be occupied by Chinese citizens, moreover, "hiring foreigners citizens can only be carried out by state and large private companies or foreign firms".

Among the main courses of the migration policy of the PRC, it is worth highlighting the active attraction of highly qualified specialists from abroad in order to use their resource base for the development of various spheres of science, technology, etc. So, in 2004, in this regard, in order to intensify the attraction of highly qualified migrant specialists, the Chinese government proclaimed a normative act "Rules on the procedure, sanctions and control over the permanent residence of foreigners in China", which contributed to an increase in the migration flow of foreign specialists to China. Thus, "according to the State Administration for Foreign Experts, in 2013, 613 thousand foreign specialists arrived in China, of which 60% planned to stay in China and conclude long-term contracts" [2].

On the other hand, the People's Republic of China is concerned about the low return rate of its citizens who emigrated from the country to study in other states. It follows from this that one of the priority directions of China's migration policy is the development of measures that would stimulate the return to their homeland of Chinese citizens who received education abroad. The system of preferential measures developed by the Chinese government for this purpose includes, for example, creating a park of vacancies for Chinese citizens studying abroad, as well as providing them with financial assistance that would cover the costs associated with returning to China, etc.

The fight against illegal migration is also an equally significant area of China's migration policy. The number of illegal migrants in China is increasing every year. Thus, according to the 2010 National Census, which was published on the official website of the Chinese Internet Information Portal [3], 593,000 foreign citizens lived in China. It is worth paying attention to the fact that, just like in Russia, in the PRC, in view of the fact that the tools for regulating migration flows are at the stage of formation, and the concept of migration policy itself has not yet been fully developed, adequate statistics that would reflect accurate the number of foreigners in the country is absent. Thus, based on inaccurate data, in 2011 there were about 20 thousand illegal migrants in China. Mostly they include immigrants from North Korea and Vietnam. In the course of countering illegal migration, China developed and tightened appropriate measures, which were primarily aimed at combating and punishing illegal migration. In 2012, a new Law "On Entry and Exit from the PRC" was adopted, according to which illegal migrants were punished: fines of up to 10 thousand Yuan, "imprisonment for up to 15 days, temporary deportation and a ban on entry from 1 up to 5 years".

Let's highlight the main legislative acts that govern the stay of foreign citizens in the PRC: "Regulations on the Regulation of the Employment of Foreigners in China" (1996); "Law on the Control of Entry and Exit from the Country of Foreigners" (2004); "Methods for Managing the Permanent Residence of Foreigners in

China” (2004); “Law on Entry and Exit from the PRC” (2012); “Rules for regulating the entry and exit of foreign citizens from the PRC” (2012).

The Department of Entry and Exit from the Country of the Ministry of Public Security performs the main function of monitoring the observance of the migration regime by foreign citizens on the territory of the PRC. The following bodies and institutions carry out the main work with foreigners and are also responsible for it: the Ministry of Public Security, the Ministry of Labor and Social Security, the Office for Foreign Experts, the Ministry of Education, the Ministry of Commerce, and the Ministry of Foreign Affairs. Often, the functions they perform are duplicated, which makes it much more difficult for migrants to legalize their stay in China.

The migration policy of the PRC can be defined as closed. This is explained by the fact that China is extremely afraid of massive uncontrolled migration flows into the country. The massive influx of migrants, as a result, can lead to the destabilization of public order in the country. In addition, today in the PRC there is no authority that would deal exclusively with migration processes in the country. Consequently, the migration policy of China today needs a comprehensive study of migration legislation and the system of its regulation.

State migration policy of Russia. Part of the legal framework for migration regulation in Russia was laid back in the 1990s - in the early post-Soviet period, when the main task of migration policy was to legitimize the forced migration of persons who found themselves outside the newly formed Russian state or in conflict zones in the post-Soviet space [4]. Until 2002, Russia was characterized by an unrestrictive migration policy [5].

The first program “Migration” was approved by the Government of Russia on May 18, 1992 even before the adoption of the Constitution and was mainly focused on ensuring the rights of refugees and internally displaced persons. As part of the implementation of this program, two laws were adopted that can be called “framework” for the entire system of migration control: the Law of the Russian Federation of June 25, 1993 “On the right of citizens of the Russian Federation to freedom of movement, choice of place of stay and residence within the Russian Federation” and the Federal Law “On Refugees” (1993) [6].

The first Federal Migration Program, which was still focused on overcoming the negative consequences of spontaneous migration, was approved by the decree of the President of the Russian Federation of August 9, 1994. Within the framework of this program and already on the basis of the Constitution of the Russian Federation, the Federal Law “On the Procedure for Exiting the Russian Federation and Entry into the Russian Federation” (1994) was adopted.

In the period from 2002 to 2006 In Russia, there is a tendency to conduct a “tough” state migration policy in Russia, which is aimed at strengthening control over migration flows, preventing illegal migration, and quoting labor migrants. At the end of 2001, the Federal Migration Service became part of the Ministry of Internal Affairs of the Russian Federation, that is, into the power department of Russia. And in 2002, two federal laws were adopted at once: the Federal Law “On Citizenship of the Russian Federation” (2002) and the Federal Law “On the Legal Status of Foreign Citizens in the Russian Federation” (2002). The laws established the procedure for obtaining citizenship, residence permits, work permits, annual quotas and other important aspects of migration.

Since 2006, there has been a tendency towards limited liberalization of migration regulation. In 2006, the Federal Law “On the Migration Registration of Foreign Citizens and Stateless Persons in the Russian Federation” [7] was adopted and the “State Program for Assisting the Voluntary Resettlement of Compatriots Living Abroad to the Russian Federation” was approved within the framework of the corresponding decree of the President of the Russian Federation. In 2010, the procedure for recruiting highly skilled migrants was simplified and a patent system was introduced for migrants employed by private individuals. As a result of the campaign to bring migration out of the shadows, the number of illegal immigrants has decreased by about a third [8].

In 2012, a new stage of Russia’s migration policy begins, when the beginnings of a foreign migration policy appear. In 2012, the FMS leaves the Ministry of Internal Affairs, and the President of the Russian Federation approves the Concept of the State Migration Policy of the Russian Federation for the period up to 2025.

Corresponding Member of the Russian Academy of Sciences Ryazantsev S.V, notes the revolutionary nature of some provisions of the new Concept, because here for the first time migration is considered not only as a threat to national security, but also as a resource for the country’s development [9].

Later, in 2016, the Federal Migration Service of Russia was abolished all powers were transferred to the Main Directorate of the Ministry of Internal Affairs of Russia on migration issues. Soon, in 2018, a new Concept of the State Migration Policy of the Russian Federation for 2019–2025 will be released. The practice

of migration policy is still mainly aimed at combating illegal labor migration and is far from fully consistent with the tasks of implementing the goals set in the Concept [10].

Russian-chinese cooperation in the field of migration. S.V. Ryazantsev and Ya. Hongmei based on an analysis of 22 interstate documents from 1985 to 2006. identify three stages of the formation of the Russian-Chinese system of migration regulation, which differ in the characteristics of socio-economic development, political relations and cooperation between countries.

The first stage (1985-1992) was characterized by agreements on organizing the recruitment of foreign labor, regulating temporary labor migration from the USSR (RF) to the PRC, from the PRC to the USSR (RF). During this period, an Agreement was signed on economic and technical cooperation in the construction and reconstruction of industrial and construction projects in the PRC, which was followed by the signing of the 1986 protocol, which fixed the mechanisms and procedure for the mutual secondment of engineering and technical personnel. The agreement on the principles of sending and hiring Chinese citizens to work in enterprises, in associations and the organization of the USSR was signed in August 1990 and renegotiated with the Russian Federation already in 1992 in an updated form (it provided for the possibility of employment of Chinese migrants in Russia for up to 3 years). It was followed by the Agreement on Cooperation in the Social and Labor Sphere - intentions were expressed to sign agreements in the field of migration [11, p.145].

The second stage (1993-2000) was characterized by a more intensive development of socio-economic ties, the development of tourism and cross-border cooperation.

Until 2000, labor migrants worked within the framework of the 1992 Agreement; in 2000, the governments of the Russian Federation and the PRC signed a new Agreement on the temporary labor activity of citizens of the Russian Federation in the PRC and citizens of the PRC in the Russian Federation, which entered into force in 2001 and is renewed every year since 2004 of the year [12].

In 1993, a bilateral Agreement "On cooperation in the field of tourism" was signed (1993), but only 8 years later, real agreements were reached within the framework of the Agreement "On visa-free group tourist trips" (until 2006, visa-free entry of groups of at least 5 people for a period not exceeding 30 days, since 2006 the number of groups has been limited to 50 people, and the duration of stay is 15 days) [13]. In the same period, a special type of tourism began to develop - the commercial tourism of "shuttle traders" who visited the border cities of the PRC and Russia to purchase wholesale consignments of goods for subsequent resale at home - here were reached Agreements "on the organization of a visa-free regime for visiting commercial migrants from Russia Chinese shopping malls in Manchuria", Haihe, Suifenhe, migrants from the PRC - Russian shopping malls in Zabaikalsk, Blagoveshchensk, Pogranichny (1998, 1999).

In the late 1990s - early 2000s, cross-border cooperation was actively developing: Agreements were signed "On a simplified procedure for crossing the Russian - Chinese state border by personnel involved in the joint construction, operation, maintenance of bridges across the Amur River" (1997) and the Argun River (2001-2002), the Agreement "On Guiding Principles", and then the Agreement "On the joint economic use of individual islands and adjacent waters on the border rivers" (1997, 1999), the Agreement "On simplified border crossing for persons engaged in construction, operation and maintenance pipeline in the area of Zabaikalsk-Manchuria" (1998).

In 1995, the regulation of the most promising direction of migration began - the migration of highly qualified specialists, scientists, researcher's teachers. Thus, the Agreement "On the mutual recognition of documents on education and academic degrees" (1995) facilitated the process of passing foreign internships, continuing education at a foreign university or changing the country of professional activity.

The signing of the historic Treaty "On good-neighborliness, friendship and cooperation between the Russian Federation and the PRC" in 2001 marked a new stage in the formation of an interstate system for regulating migration flows, which is characterized by the intensification of political, trade, economic, social, cultural ties between countries. Within the framework of the Treaty, the parties committed themselves to promote "the development of exchanges and cooperation in the field of culture, education, health care, information, tourism, sports and law" (Art. 16), as well as to cooperate in the fight against illegal migration (Art. 20) [14].

In a joint communiqué following the sixth regular meeting of heads of government in September 2001, a trend emerged towards institutionalizing the process of regulating migration between Russia and China, when it came to "the possibility of creating a joint working body in the field of regulating migration processes". Five years later, in 2006, the Agreement "On Cooperation in the Field of Migration" was signed, and the Rules of Procedure of the Working Group on Migration Issues were developed.

Article 1 of the Protocol says, "... that the Joint Working Group was created in order to" increase the level

of interaction between the two states in the field of regulation of migration processes, including in the field of improving the legal framework for cooperation, streamlining migration flows, regulating external migration, ensuring the legitimate rights and interests of migrants, taking joint measures to prevent and combating illegal migration, strengthening cooperation between the competent authorities of both states in the field of migration" [15].

The working group meets annually, and the results of the group's work are two intergovernmental agreements - the Agreement on Cooperation in Combating Illegal Migration (2013) [16], which laid down the principles for the exchange of experience, information, readmission in the field of countering illegal migration flows, and the Agreement "On facilitating the travel of citizens" [17], which introduced a visa-free regime for individual trips of up to 30 days. The regime of travel to the Hong Kong Special Administrative Region is limited to 14 days, which is fixed under a separate agreement from 2009 [18].

In addition, in 2006, an important agreement was signed between the Ministries of Education of the Russian Federation and the PRC on cooperation in the field of education, which laid down the principles of regulating educational exchanges and improving the system of studying the Russian language in Chinese universities and the Chinese language in Russian universities [19].

It is worth paying attention to the Program of Cooperation between the Far East and the People's Republic of China 2009-2019 and the Strategy for the Socio-Economic Development of the Far East and the Baikal Region until 2025, which outline specific goals and objectives of bilateral cooperation, taking into account the needs of the regional and the national development of Russia, including the "formation of labor resources necessary to solve the economic problems facing the regions" [20], the development of border zones of cooperation, the development of labor cross-border cooperation through projects in agriculture, animal husbandry and construction, the development of various forms of tourism, "expanding and deepening cooperation in border areas in the field of higher education, language training, cultural exchanges, sports exchanges, scientific and technical cooperation, as well as youth exchanges" [21].

Discussion. The migration policy of the PRC can be defined as closed. China fears massive uncontrolled migration flows into the country. Now in China, there is already a problem of overpopulation and an increase in the level of unemployment, and restrictions on the birth rate have been introduced. The massive influx of migrants, as a result, can lead to the destabilization of public order in the country. At the moment, there is no government migration agency in China. Numerous government bodies managing migration processes in China are poorly coordinated with each other, which leads to a number of problems in this area.

Consequently, the migration policy of China today needs a comprehensive revision of the migration legislation and the system of its regulation.

The external migration policy of Russia towards China is a set of interstate agreements on the regulation of migration flows between Russia and the PRC, which were concluded in line with the development of the state migration policy.

Russia aims to expand cooperation in regulating migration flows between the PRC and the Russian Federation within the framework of multilateral formats of international communication. Russia and China are members of the Shanghai Cooperation Organization. However, the SCO's activities in the field of migration are mainly focused on combating illegal migration, which is due to the direct goals of the organization to strengthen stability and security in the space of the member states.

Conclusion. Thus, Russia has developed an extensive regulatory framework in the field of regulating migration flows between the Russian Federation and the PRC, which covers both general issues of cooperation on migration issues, as well as specific forms of migration - labor, educational, commercial, tourism. At the same time, the fight against illegal migration occupies a special place in bilateral relations.

The migration policy of China today needs a comprehensive revision of the migration legislation and the system of its regulation.

Among the main courses of the PRC's migration policy, it is worth highlighting the active attraction of highly qualified specialists from abroad in order to use their resource base for the development of various fields of science, technology, etc., including from Russia.

The signing of the historic Treaty of Good-Neighborliness and Friendly Cooperation Between the People's Republic of China and the Russian Federation in 2001 marked a new stage in the formation of an interstate system for regulating migration flows, which is characterized by the intensification of political, trade, economic, social and cultural ties between countries.

Медведь В.А.^{1,2}

¹Ресей СІМ, ММХҚИ демографиялық және көші-қон саясаты кафедрасы, Мәскеу, Ресей;

²РҒА ФҒЗӨО, Демографиялық зерттеулер институтыны, Мәскеу, Ресей.

E-mail: viktoryamedved@gmail.com

РЕСЕЙ МЕН ҚЫТАЙДЫҢ КӨШІ-ҚОН САЯСАТЫ: ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛДЫҢ НЕГІЗГІ БАҒЫТТАРЫ

Аннотация. Қазіргі кезеңде Ресей-Қытай қарым-қатынасы барлық салаларда тұрақты серіктестік сипатына ие. Атап айтқанда: халықаралық, экономикалық, ғылыми, әскери-техникалық, мәдени және білім берудегі табысты стратегиялық өзара іс-қимыл т.б.

Ресей мен Қытай арасындағы қарым-қатынасты зерттеудің өзектілігі олардың тұрақты дамуы мен елдердің жақындасуының айқын көрінетін тенденциясымен анықталады. Елдер арасындағы өзара әрекеттестікті дамытудың негізгі векторлары 2001 жылдың 16 шілдесіндегі Ресей Федерациясы мен Қытай Халық Республикасы арасындағы тату көршілік, достық пен ынтымақтастық туралы маңызды шартта көрсетілген. Қазіргі уақытта екі ел арасында 300-ден астам үкіметаралық келісім бар.

Ресейдің сыртқы саясатының басым бағыттарының бірі – Қытаймен ынтымақтастықты жүйелі түрде тереңдету. Ресейдің демографиялық және әлеуметтік-экономикалық қажеттіліктері қолданыстағы көзқарасты қайта қарау және жаңа миграциялық ойлауды қалыптастыру қажеттілігін талап етеді. Сыртқы көші-қон саясаты Ресейдегі көші-қонды реттеудің қолданыстағы құқықтық және реттеуші жүйесін жетілдіруге және елдің әлеуметтік-экономикалық даму саласындағы ұлттық мүдделерін іске асыруға бағытталған сыртқы саяси қызметке негізделуі тиіс.

Бұл мақалада Ресей мен Қытайдың КСРО заманынан қазіргі уақытқа дейінгі ынтымақтастығының негізгі бағыттары қарастырылады. Көші-қон құқығының негізгі қайнар көздері – Ресей Федерациясының федералдық заңнамалық актілері мен мемлекеттік бағдарламалары, Ресей Федерациясының құқықтық жүйесінің құрамдас бөлігі болып табылатын халықаралық құқықтық актілер, Ресей Федерациясы мен ҚХР арасындағы екіжақты келісімдер мен бастамалар, сонымен қатар Қытайдың көші-қон саясатының негізгі принциптері мен негіздері талданды.

Түйін сөздер: Ресей Федерациясы, Қытай, ҚХР, Ресейдің сыртқы саясаты, миграция, халықаралық көші-қон, көші-қон саясаты, Ресей-Қытай ынтымақтастығы, шекаралық ынтымақтастық, орыс-қытай диалогы, халықаралық ынтымақтастық.

Медведь В.А.^{1,2}

¹МГИМО МИД России, Москва, Россия;

²Институт демографических исследований ФНИСЦ РАН, Москва, Россия.

E-mail: viktoryamedved@gmail.com

МИГРАЦИОННАЯ ПОЛИТИКА РОССИИ И КИТАЯ: ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ И СФЕРЫ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ

Аннотация. На современном этапе российско-китайские отношения носят характер устойчивого партнерства, успешного стратегического взаимодействия во всех сферах: международной, экономической, научной, военно-технической, культурной и образовательной.

Актуальность исследования отношений между Россией и Китаем обуславливается явной и видимой тенденцией к их постоянному развитию и страновому сближению. Основные векторы развития взаимодействия стран отражаются в знаковом Договоре о добрососедстве, дружбе и сотрудничестве между Российской Федерацией и Китайской Народной Республикой от 16 июля 2001 г. На данный момент между странами заключено более 300 межправительственных договоров и соглашений.

Одним из приоритетных направлений внешней политики России является планомерное углубление сотрудничества с Китаем. Демографические и социально-экономические потребности России диктуют необходимость в пересмотре существующего подхода и в формировании нового миграционного мышления. Внешняя миграционная политика должна быть основана на совершенствовании существующей нормативно-правовой системы миграционного регулирования в

России и внешнеполитической деятельности, направленной на реализацию национальных интересов страны в области социально-экономического развития.

В данной статье рассматриваются основные направления сотрудничества России и Китая со времен СССР до настоящего времени. Проанализированы основные источники миграционного права – федеральные законодательные акты и государственные программы Российской Федерации, международно-правовые акты, которые являются составной частью правовой системы РФ, двусторонние соглашения и инициативы между РФ и КНР, а также основные принципы и основы миграционной политики Китая.

Ключевые слова: Российская федерация, Китай, КНР, внешняя политика России, миграция, миграционная политика, российско-китайское сотрудничество, приграничное сотрудничество, российско-китайский диалог, международное сотрудничество.

Information about author:

Medved V.A. – Lecturer of the Department of Demographic and Migration Policy, MGIMO-University, Moscow, Russia; Junior research fellow of the Institute for Demographic Research of Federal Center of Theoretical and Applied Sociology of the Russian Academy of Sciences, Moscow, Russia. viktoriyamedved@gmail.com; <https://orcid.org/0000-0002-9099-0524>.

REFERENCES

[1] Changhai L., Korobeyev A.I. (2010) Features of the migration policy of modern China. - Journal of Russian Law. Issue No. 9 (165) / 2010. P.77-81 (in Russ.).

[2] Anokhina E.S. (2019) Foreigners in China: New Challenges of Migration Policy // Altai School of Political Research [Electronic resource] // access mode: <http://ashpi.asu.ru/ic/?p=2677> (date of access: 07/21/2021).

[3] Official China Internet Information Center. [Electronic resource] // Access mode: <http://russian.china.org.cn/> (date of access: 07/21/2021).

[4] Lyapanov A.V. (2013) Problems of migration policy in modern Russia // Bulletin of Perm University. Philosophy. Psychology. Sociology. - 2013. - No. 3 (15). P.170 (in Russ.).

[5] Volokh V.A., Suvorova V.A. (2013) The concept of the state migration policy of Russia - the basis of the country's migration security // NB: National Security. - 2013. - No.3. P.1-16 [Electronic resource] // Access mode: http://e-notabene.ru/nb/article_713.html (date of access: 07/18/2021).

[6] Federal Law “On Refugees” dated 02/19/1993 No. 4528-1-FL // Official site of the “Consultant Plus” company. [Electronic resource] // Access mode: http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_4340/ (date of access: 08/10/2021).

[7] Federal Law of July 18, 2006 No. 109-FL “On migration registration of foreign citizens and stateless persons in the Russian Federation” // Rossiyskaya Gazeta. [Electronic resource] // Access mode: <https://rg.ru/2006/07/20/migracia-uchet-dok.html> (date of access: 08/11/2021).

[8] Khalbaeva A.M. (2015) Political management of migration processes: experience, trends, risks: dis. ... Ph.D. / Albina Maratovna Khalbaeva; RSSU. - M., 2015. P.108 (in Russ.).

[9] Ryazantsev S.V. (2012) Russia needs a new migration policy // International processes. Volume 10, No. 1 (28). - 2012. Pp.111-116 (in Russ.).

[10] Ryazantsev S.V. (2016) Foreign migration policy of Russia: conceptual justification and implementation mechanisms // International processes. Volume 14, No. 4 (47). - 2016. P.6 (in Russ.).

[11] Ryazantsev S.V., Hongmei Ya. (2010) Chinese migration to Russia: trends, consequences and approaches to regulation: monograph. - M.: “Economic education”, 2010. - 149 p. ISBN 978-5-7425-0140-4.

[12] Agreement between the Government of the Russian Federation and the Government of the People's Republic of China on the temporary labor activity of citizens of the Russian Federation in the People's Republic of China and citizens of the People's Republic of China in the Russian Federation // Official website of the Ministry of Foreign Affairs of Russia. - 2000. [Electronic resource] // Access mode: http://www.mid.ru/foreign_policy/international_contracts/2_contract/-/storage-viewer/bilateral/page-197/46812 (date of access: 08/05/2021).

[13] Agreement between the Government of the Russian Federation and the Government of the People's Republic of China on visa-free group tourist trips (concluded in Moscow on February 29, 2000) (as amended on November 17, 2006) // Official website of the Consultant

Plus company. [Electronic resource] // Access mode: <http://www.consultant.ru/cons/cgi/online.cgi?req=doc&base=LAW&n=126324&fld=134&dst=1000000001,0&rnd=0.8392652179664588#0> (date of access: 08/05/2021).

[14] Treaty on good-neighborliness, friendship and cooperation between the Russian Federation and the People's Republic of China // Official website of the Russian Ministry of Foreign Affairs. [Electronic resource] // access mode: http://www.mid.ru/ru/maps/cn/-/asset_publisher/WhKWb5DVBqKA/content/id/576870 (date of access: 07/22/2021).

[15] Protocol between the Government of the Russian Federation and the Government of the People's Republic of China on the establishment of a Joint Working Group on Migration Issues // Official website of the Russian Ministry of Foreign Affairs. - 2006. [Electronic resource] // Access mode: http://www.mid.ru/foreign_policy/international_contracts/2_contract/-/storage-viewer/bilateral/page-135/45861 (date of access: 07/20/2021).

[16] Order of the Government of the Russian Federation of March 20, 2013 No. 393-r "On the signing of an agreement between the Government of the Russian Federation and the Government of the People's Republic of China on cooperation in combating illegal migration" // Official website of the "Consultant Plus" company. [Electronic resource] // Access mode: <http://www.consultant.ru/cons/cgi1/online.cgi?req=doc;base=EXP;n=552051#0> (date of access: 07/24/2021).

[17] Agreement between the Government of the Russian Federation and the Government of the People's Republic of China on facilitating travel of citizens (Concluded in Moscow on March 22, 2013) // Official website of the "Consultant Plus" company. [Electronic resource] // Access mode: http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_164230/ (date of access: 08/05/2021).

[18] Agreement between the Government of the Russian Federation and the Government of the Hong Kong Special Administrative Region of the People's Republic of China on the mutual abolition of visa requirements for citizens of the Russian Federation and permanent residents of the Hong Kong Special Administrative Region of the People's Republic of China (Concluded in Beijing on April 23, 2009) // Official website company "Consultant Plus". [Electronic resource] // Access mode: http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_154514/ (date of access: 08/05/2021).

[19] Agreement between the Ministry of Education and Science of the Russian Federation and the Ministry of Education of the People's Republic of China on cooperation in the field of education // International agreements on cooperation in the field of education / comp. : Department of International Cooperation in Education and Science of the Ministry of Education and Science of Russia. - M., 2009. Pp.328-332 (in Russ.).

[20] Order of the Government of the Russian Federation of December 28, 2009 N 2094-r "On approval of the Strategy for the socio-economic development of the Far East and the Baikal region for the period up to 2025" // Official website of the "Consultant Plus" company. [Electronic resource] // Access mode: http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_96571/f1d12cbe15c5cdddbd0ac61a818831f10e1f7c4d/ (date of access: 08/05/2021).

[21] Program of cooperation between the regions of the Far East and Eastern Siberia of the Russian Federation and the North-East of the People's Republic of China (2009-2018) // Law of the Russian Federation and the PRC. [Electronic resource] // Access mode: http://www.chinaruslaw.com/RU/CnRuTreaty/004/201035210624_735729.htm (date of access: 07/21/2021).

ҚР ҰҒА АКАДЕМИКТЕРІНІҢ ЖЕТІСТІКТЕРІ

Юбилей-70 лет

КОРИФЕЙ ФИЛОСОФСКОЙ НАУКИ

У казахского народа много достойных сынов и дочерей, которыми по праву можно гордиться. И один из них корифей философской науки, академик НАН РК Нур Серикович Кирабаев. В эти дни вся философская общественность Казахстана, России отмечает 70-летний юбилей выдающегося учёного и мыслителя, крупнейшего представителя евразийской философской мысли и общественно- педагогического деятеля Н.С. Кирабаева.

Я давно знаю и знаком с научными работами академика НАН РК, доктора философских наук, профессора Кирабаева Нура Сериковича. Он видный учёный, гордость философской науки. Он окончил философский факультет МГУ им. Ломоносова (1974). Трудовую деятельность начинал в качестве младшего научного сотрудника Института философии и права АН Казахская ССР. Окончил аспирантуру по кафедре истории зарубежной философии МГУ (1978). Работает в системе высшего образования около 40 лет (Российский университет дружбы народов РУДН). Начиная с 1979 г.: ассистентом (1979-1981), старшим преподавателем (1981-1982), доцентом (1982-1988), зав. кафедрой философии (1988 -1992), зав. кафедрой истории философии (1992-1993), с апреля по август 1993 года зав. отделением философии, с 1993 по 1994- зам. начальника управление Ближнего и Среднего Востока МИД Республики Казахстан, 1994 и по настоящее время зав. кафедрой история философии, с 1996 г. декан факультета гуманитарных и социальных наук, с 2006 г.- проректор РУДН по научной работе.

Профессор Кирабаев Н.С.- известный, признанный специалист в мире по истории арабо-мусульманской философии. В области арабо-мусульманской философии он провел первое в российской, казахстанское и мировой историко-философской литературе комплексное исследование социальной философии мусульманского Средневековья, показав взаимосвязь философии и мусульманского права, раскрыв ключевую роль последнего в мусульманской идеологии. Мусульманское право при этом рассматривается как одна из первых форм теоретического знания, в рамках которого были сформулированы основные проблемы и методы гуманитарных наук на мусульманском Востоке. Большое внимание в своих научно-исследовательских работах он уделяет реконструкции парадигмы классической арабо-мусульманской философии, анализу формирования и функционирования политико-правовой культуры ислама, рассматривая мусульманское право как концепцию "сокральной" легитимности государства, показывая влияние политических доктрин на практику развития Арабского Халифата. В его работах дан развернутый и целостный научный анализ формирования и развития социальной философии восточного перипатетизма от учения о добродетельном городе аль-Фараби до концепции идеального государства Ибн-Рушда в духе идей "естественного права". Особое внимание при этом уделяется философии истории Ибн-Хальдуна и особенностям гуманистических традиций классической арабо-мусульманской философии. За последние годы им опубликованы работы по проблемам кросскультурного взаимодействия западных и восточных цивилизаций, в которых раскрываются проблемы открытости цивилизация к диалогу, вопросы устойчивости межкультурного диалога в процессе развития философского знания, а также по вопросам модернизации высшего образования в России, Евразии в контексте Болонского процесса.

Профессор Кирабаев Н.С. является одним из новаторов, пионеров, основоположников развития такого важного философского направления как философская компаративистика. В 1991 году на базе Российского университета дружбы народов, им был открыт Межвузовский центр по изучению

философии и культуры Востока, который в 2004 году был переименован Межвузовский центр гуманитарного образования по философской корпоративистике. В рамках этого центра было подготовлено более 30 кандидатов и докторов наук, около 50 монографий и сборников научных трудов и на его базе международных философских симпозиумах и методологических семинарах "Сагадиевские чтения" обсуждались проблемы философской компаративистики учёными более чем из 30 стран арабского Востока, Индии, ЮАР, стран Центральной Азии, Франции, Германии, США, Канады, Казахстана и ряда стран СНГ. Важное значение имеет его международная программа "Диалог цивилизации: Восток-Запад" в рамках которой проходят ежегодные конференции учёных России и Египта. За годы работы указанного центра по его инициативе и при личном участии было проведено 12 международных философских симпозиумов «Диалог цивилизации: Восток-Запад».

Профессор Кирабаев Н.С. опубликовал более 200 научных и учебно-методических работ, включая 10 монографии, 10 учебных пособий и разделов в учебниках. Его научные труды получали высокую оценку среди научной общественности в мире. Он подготовил 17 кандидатов и 3 докторов философских наук.

Профессор Кирабаев Н.С. внёс большой вклад в создание творческого, дисциплинированного, дружного коллектива отделения философии и факультета гуманитарных и социальных наук. При его непосредственном и активном участии была проведена большая работа по открытию новых специальностей "Социология", "Международные отношения", "Политология", "Государственное и муниципальное управление", "Искусство и гуманитарные науки" в РУДН. По инициативе его и при непосредственном его участии реализуются совместные магистерские программы по гуманитарным и социальным наукам с ведущими университетами Франции, Великобритании, Германии, Китая.

Большую работу профессор Кирабаев Н.С. ведёт как проректор по научной работе. Не случайно Российский Университет дружбы народов последние 10 лет занимает 3-4 места в рейтингах среди вузов и университетов РФ, а также достойно представлен в международных рейтингах. Уделяя большое внимание международному научному сотрудничеству, подготовке кадров высшей квалификации, особое внимание им уделяется повышению научного авторитета РУДН. Учёные РУДН активно сотрудничают с ведущими вузами Казахстана в научно-образовательной деятельности.

Академик Н.С. Кирабаев является главным редактором журнала "Вестник РУДН. Серия философия", председателем докторского Совета по философии, членом экспортного совета по философии, социологии и культурологии ВАК РФ и т.д. Надо подчеркнуть, что он внёс выдающийся вклад в развитии философской науки.

За активную научную и общественно-педагогическую деятельность он награждён 4 орденом и медалью, нагрудными знаками СССР, России и Казахстана, почётный профессор Евразийского национального университета им. Л.Гумилева.

В день 70-летнего юбилея хочется пожелать уважаемому Нуру Сериковичу крепкого здоровья, благополучия, счастья, дальнейших творческих успехов и всего наилучшего.

**Раушанбек Абсаттаров,
член-корреспондент НАН РК, доктор философских наук, профессор**

ПОДАРОК УЧЕНОГО ЮБИЛЕЮ РОДИНЫ

Недавно в Институте социальной экономики и финансов (г.Алматы) впервые в мировой науке был открыт новый научный Закон «О сохранении и комплексном развитии этносов посредством спасительной Гармонии на истинно духовной основе». Автором Открытия является академик Национальной академии наук Республики Казахстан Ураз Баймуратов, который посвящает его 30-летию Независимости Республики Казахстан. Об этом им было заявлено на одной научно-практической конференции.

В свое время, в конце 80-х годов прошлого столетия, он был разработчиком политико-экономической триады о Независимости нашей страны и других республик Советского Союза, переходе к рыночным отношениям и о введении национальной валюты «тенге».

Современная действительность показывает успешность развития нашего суверенного государства.

Координатор Института Г.Амирова

04.10.2021 г.

МАЗМҰНЫ

ЭКОНОМИКА

Адилбек Торбек ҚОҒАММЕН БАЙЛАНЫС МАРКЕТИНГТІК КОММУНИКАЦИЯНЫҢ БӨЛІГІ РЕТІНДЕ.....	6
Батырбекова М.Б. КОММЕРЦИЯЛЫҚ ЖЫЛЖЫМАЙТЫН МҮЛІКТІ БАСҚАРУ САЛАСЫНДА ОРТАЛЫҚТАНДЫРЫЛМАҒАН ЕРП ЖҮЙЕСІН ҚОЛДАНУДЫҢ ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ПАЙДАСЫН АРТТЫРУ.....	12
Есахметова Л., Мизанбекова С., Айтмуханбетова Д. АГРАРЛЫҚ СЕКТОРДЫ МЕМЛЕКЕТТІК РЕТТЕУ МЕН БАҒА СТРАТЕГИЯСЫНЫҢ БАСЫМДЫҚТАРЫ.....	21
Жағыпарова А.О., Бекболсынова А.С., Орозонова А.А., Булакбай Ж.М., Серикова М.А. ОРТАЛЫҚ БАНКТІҢ САНДЫҚ ВАЛЮТАСЫ: ТӘУЕКЕЛДЕРІ МЕН ЖАҒАНДАНУ ЖОЛДАРЫ.....	28
Жусупова А.К., Утибаева Г.Б., Утибаев Б.С., Ахметова Д.Т., Зенченко С.В. МАКРОЭКОНОМИКАЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРМЕН ҮШ ЖЫЛДЫҚ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ БЮДЖЕТ ПАРАМЕТРЛЕРІНІҢ ӨЗАРА БАЙЛАНЫСЫ.....	39
Камерова А.А., Шамуратова Н.Б., Қожабеков С.С., Курмангазина С.К., Муканова А.Б. КЕХС-МЕН ЕСЕПКЕ АЛУ КЕЗІНДЕ ӨНІМНІҢ (ЖҰМЫС, ҚЫЗМЕТ) БАҒАСЫН АНЫҚТАУҒА НЕГІЗДЕЛГЕН БУХГАЛТЕРЛІК ЕСЕП ЖҮЙЕСІН ДАМУ.....	48
Көкенова А.Т., Сабырова М.Е., Балабекова Д.Б., Лутфуллаева Р.А., Түлеева А.Ж. ӨҢІРЛІК ТУРИЗМДІ ТИІМДІ ДАМУДЫҢ ҰЙЫМДАСТЫРУШЫЛЫҚ-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ТЕТІГІН ӨЗЕКТЕНДІРУ ЖӘНЕ ӨЗІРЛЕУ.....	55
Момынова Б. «ҚАЗАҚ» (1913-1918) ГАЗЕТІНДЕГІ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖӘНЕ ҚОҒАМДЫҚ-САЯСИ СӨЗДЕРДІҢ ҚОЛДАНЫСЫ.....	64
Новикова О.Ф., Азьмук Н.А., Панькова О.В. ЭКОНОМИКАНЫ ЦИФРЛАНДЫРУ АЯСЫНДА УКРАИНАНЫҢ ЕҢБЕК ӘЛЕУЕТІН ЖОҒАЛТУ ҚАУПЫ.....	73
Нургалиева А.А., Кенжетева Г.К., Шафеева Л. А., Ахметова Д.Д., Бейсембина А.Н. МЕМЛЕКЕТТІК БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІНДЕГІ «ЭЛЕКТРОНДЫҚ ҮКІМЕТ».....	82
Нұрұлы Е., Сансызбаева Г.Н., Ақтымбаева А.С., Сапиева А.Ж., Асипова Ж.М. ГЕНДЕРЛІК ТЕҢСІЗДІК – ӘЙЕЛ АҚЫЛМАНДАРЫНЫҢ ЖЫЛЫСТАУ СЕБЕБІНІҢ КӨРСЕТКІШІ МЕ? МЕМЛЕКЕТТІК РЕТТЕУДІҢ БЫҚТИМАЛ ШАРАЛАРЫ.....	90
Рамазанов А.А., Абдраш А.М., Читанова С.О. САЛАЛАРДЫҢ КЛАСТЕРЛІК ЭКОНОМИКАСЫ (ТУРИЗМ МЫСАЛЫНДА).....	100
Рахмонов А.Х. ЭБДҮ ЕЛДЕРІНЕН КЕЛГЕН ЕҢБЕК МИГРАНТТАРЫ АҚША АУДАРЫМДАРЫНЫҢ ТӘЖІКСТАНДАҒЫ ЖҰМЫС ОРЫНДАРЫНЫҢ ҚАЛЫПТАСУЫНА ӘСЕРІ.....	108

Рязанцев С.В., Рубан Л.С.
ДИЛЕММА: ГЛОБАЛИЗМ НЕМЕСЕ ЕГЕМЕНДІК, ТЕРМИНОЛОГИЯЛЫҚ ШЕКТЕУ ЖӘНЕ
АНАЛИТИКАЛЫҚ ТАЛҚЫЛАУ.....120

Пагашкова Е., Ниязбекова Ш., Маргацкая Г., Бұлақбай Ж.
ДАМУШЫ ЦИФРЛЫҚ ТРАНСФОРМАЦИЯ ЖАҒДАЙЫНДА ҚАРЖЫЛЫҚ ИННОВАЦИЯЛАР
МЕН ҚАРЖЫЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫҢ РӨЛІ.....129

Тимченко Е., Полисчук Е., Цюпа О., Сушкова Е., Осадчий Е.
ТӘУЕКЕЛДІ БАҒАЛАУ МЕН САЛЫҚ ҚАРЫЗДАРЫН СЕГМЕНТАЦИЯЛАУ НЕГІЗІНДЕ САЛЫҚ
БОРЫШЫН ЭЛЕКТРОНДЫҚ БАСҚАРУ.....136

ҚҰҚЫҚТАНУ

Антонян Е.А., Атагимова Э.И.
ТҮЛҒАНЫҢ ДАМУЫН АНЫҚТАЙТЫН ФАКТОРЛАР: ЖАТЫРШІЛІК (ПРЕНАТАЛЬДЫҚ)
КЕЗЕҢ, ПЕРИНАТАЛДЫҚ КЕЗЕҢНІҢ ЖЕКЕ ТҮЛҒАНЫҢ ПСИХИКАЛЫҚ ДАМУЫНА ӘСЕРІ
ТУРАЛЫ.....146

Арабаев Р., Береналиева А., Мәжитов Б.
ҚАЗІРГІ ҚЫРГЫЗСТАН: ПАРЛАМЕНТТІК РЕСПУБЛИКАДАН ПРЕЗИДЕНТТІК КЕҢЕСКЕ
ДЕЙІН.....155

Богданова Е.Е.
АЗАМАТТЫҚ СОТ ІСІН ЖҮРГІЗУДЕ ГЕНЕТИКАЛЫҚ АҚПАРАТТЫ ҚОЛДАНУ
МӘСЕЛЕЛЕРІ.....162

Муханова А.Т., Айтмуханова Д.У., Ердешова Ж.И., Рыскулбекова Б.Р.
ЖОЛ-КӨЛІК ОҚИҒАЛАРЫНАН МҮЛІККЕ КЕЛТІРІЛГЕН ЗАЛАЛДЫ ҚАЛПЫНА КЕЛТІРУДІҢ
ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....168

Нестеров А.Ю.
КӨМЕЛЕТТІК ЖАСҚА ТОЛМАҒАН СОТТАЛУШЫЛАРДЫҢ НЕГІЗГІ ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН
БОСТАНДЫҚТАРЫН ЖҮЙЕЛЕУ ЖӘНЕ НЕГІЗДЕУ: ЖАЗАЛАУ АСПЕКТІСІ.....177

Тоқтомбаева А.Ж., Тоқтобаев Б.Т., Қарабалаева С.Б.
СОТ БИЛІГІ ИНСТИТУТЫНЫҢ ТЕОРИЯЛЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ ЗЕРТТЕУЛЕРІ.....185

САЯСАТТАНУ

Медведь В.А.
РЕСЕЙ МЕН ҚЫТАЙДЫҢ КӨШІ-ҚОН САЯСАТЫ: ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛДЫҢ НЕГІЗГІ
БАҒЫТТАРЫ.....191

Мчедлова Е.М.
ДАҒДАРЫСТЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-МӘДЕНИ ПРОЦЕСТЕР МЕН ҚҰНДЫЛЫҚТАРДЫҢ
ДАМУЫНА ӘСЕРІ.....199

Тажикенова С.К., Тажбенова Г.Д., Мельдебекова А.Д., Булакбай Ж.М., Соловьева И.А.
ЦИФРЛАНДЫРУ ЖАҒДАЙЫНДА ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУДЫ ДАМУҒА АРНАЛҒАН
БЮДЖЕТ ҚАРАЖАТЫН ПАЙДАЛАНУ ТИІМДІЛІГІН БАҒАЛАУДЫ ҰЙЫМДАСТЫРУ
ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....205

ПЕДАГОГИКА

- Әшілова М.С., Бегалинов Ә.С., Бегалинова Қ.Қ.**
COVID-19 ПАНДЕМИЯСЫНЫҢ ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ СТУДЕНТ ЖАСТАРДЫҢ ӘЛ-АУҚАТЫНА
ӘСЕРІ.....214
- Завыдивская Н.Н., Рымар О.В., Ханикянц О.В., Маланчук Ж.Ж., Соловей А.В.**
БАСТАУЫШ СЫНЫП ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ ДЕНЕ ШЫНЫҚТЫРУ САБАҚТАРЫНДА ОЙЫН
ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫН ҚОЛДАНУ.....222
- Сартов Ә.Қ., Есымханова З.К., Бельгибаева А.С., Абдрахманова А.У., Сайымова М.Д.**
ҚАЗІРГІ ЭКОНОМИКАДА ОҚЫТУДЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫН ҚҰРУ
ЖОЛЫ.....230
- Сейсекеева Н.Б., Исмаил Оуедраого, Рахметуллина М., Досмағамбетова Ж., Биссенбаева Ж.Н.**
ФРАНЦУЗ ТІЛІН ОҚИТЫН СТУДЕНТТЕРДІҢ АУЫЗЕКІ СӨЙЛЕУ ҚҰЗЫРЕТТІЛІГІН
ҚАЛЫПТАСТЫРУ.....236

ТАРИХ

- Аралбаева Р.К., Нурбосынова Л.С.**
АНТРОПОЦЕНТРИЗМ ҚАЗАҚТЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ФИЛОСОФИЯЛЫҚ ОЙЫНЫҢ НЕГІЗІ
РЕТІНДЕ.....243
- Шашаев Ә.Қ., Мрзабаева Р.Ж., Сүлеймен С.**
ҚАЗАҚСТАНДЫ ЗЕРТТЕУ ҚОҒАМЫ: ҚҰРЫЛУЫ МЕН ҚЫЗМЕТІНІҢ ТАРИХЫ.....250
- Федосеев Р.В., Богатырев Э.Д., Марискин О.И.**
XIX ҒАСЫРДЫҢ ЕКІНШІ ЖАРТЫСЫНДАҒЫ АҚСҮЙЕКТІК САУДА-ӨНЕРКӘСІПТІК
КӘСІПКЕРЛІКТІҢ НЕГІЗГІ ҮЛГІЛЕРІ (ОРТА ЕДІЛ МАТЕРИАЛДАРЫ БОЙЫНША).....257

ФИЛОЛОГИЯ – ФИЛОЛОГИЯ - PHILOLOGY

- Алтыбаева С.М., Импости Г.Е.**
ҚАЗІРГІ МӘТІН ФИЛОСОФИЯСЫ: БАЯНДАУ ҚҰРЫЛЫМЫНЫҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....265
- Муфтахутдинова Д.Ш., Батырхан Б.Ш.**
XX ҒАСЫРДЫҢ БАСЫНДАҒЫ ӘДЕБИ БІЛІМ БЕРУ САЛАСЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ-ТАТАР
ҚАРЫМ-ҚАТЫНАСЫ.....271
- Нұрмолдаев С.Т., Саркулова Г.С., Досжан Р.К., Сомжүрек Б.Ж., Аимбетова У.У.**
ЛИНГВОМӘДЕНИ АСПЕКТЕГІ МӘДЕНИЕТ ҰҒЫМЫ.....277

ҚР ҰҒА АКАДЕМИКТЕРІНІҢ ЖЕТІСТІКТЕРІ

- Абсаггаров Р.**
ФИЛОСОФИЯ ҒЫЛЫМДАРЫНЫҢ КОРИФЕЙІ.....285
- Амирова Г.**
ҒАЛЫМНЫҢ ОТАН МЕРЕЙТОЙЫНА ЖАСАҒАН СЫЙЫ.....287

СОДЕРЖАНИЕ

ЭКОНОМИКА

Адилбек Торекбек СВЯЗИ С ОБЩЕСТВЕННОСТЬЮ КАК ЧАСТЬ МАРКЕТИНГОВЫХ КОММУНИКАЦИЙ.....	6
Батырбекова М.Б. УВЕЛИЧЕНИЕ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ВЫГОДЫ ОТ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ДЕЦЕНТРАЛИЗОВАННОЙ СИСТЕМЫ ERP В СФЕРЕ УПРАВЛЕНИЯ КОММЕРЧЕСКОЙ НЕДВИЖИМОСТЬЮ.....	12
Есахметова Л., Мизанбекова С., Айтмуханбетова Д. ПРИОРИТЕТЫ ГОСУДАРСТВЕННОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ И ЦЕНОВОЙ СТРАТЕГИИ АГРАРНОГО СЕКТОРА.....	21
Жагыпарова А.О., Бекболсынова А.С., Орозонова А.А., Булакбай Ж.М., Серикова М.А. ЦИФРОВАЯ ВАЛЮТА ЦЕНТРАЛЬНОГО БАНКА: РИСКИ И ПУТИ ГЛОБАЛИЗАЦИИ.....	28
Жусупова А.К., Утибаева Г.Б., Утибаев Б.С., Ахметова Д.Т., Зенченко С.В. ВЗАИМОСВЯЗЬ МАКРОЭКОНОМИЧЕСКИХ ПОКАЗАТЕЛЕЙ И ПАРАМЕТРОВ ТРЕХЛЕТНЕГО РЕСПУБЛИКАНСКОГО БЮДЖЕТА.....	39
Камерова А.А., Шамуратова Н.Б., Кожбеков С.С., Курмангазина С.К., Муканова А.Б. РАЗВИТИЕ БУХГАЛТЕРСКОЙ СИСТЕМЫ НА ОСНОВЕ ОПРЕДЕЛЕНИЯ СТОИМОСТИ ПРОДУКЦИИ (РАБОТЫ, УСЛУГ) В СООТВЕТСТВИИ С МСФО.....	48
Кокенова А.Т., Сабырова М.Е., Балабекова Д.Б., Лутфуллаева Р.А., Тулеева А.Ж. АКТУАЛИЗАЦИЯ И РАЗРАБОТКА ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО МЕХАНИЗМА ЭФФЕКТИВНОГО РАЗВИТИЯ РЕГИОНАЛЬНОГО ТУРИЗМА.....	55
Момынова Б.К. УПОТРЕБЛЕНИЕ ЭКОНОМИЧЕСКИХ И ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКИХ СЛОВ В ГАЗЕТЕ «КАЗАХ» (1913-1918).....	64
Новикова О.Ф., Азьмук Н.А., Панькава О.В. УГРОЗЫ ПОТЕРИ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦИАЛА УКРАИНЫ НА ФОНЕ ЦИФРОВИЗАЦИИ ЭКОНОМИКИ.....	73
Нургалиева А.А., Кенжетаетаева Г.К., Шафеева Л. А., Ахметова Д.Д., Бейсембина А.Н. «ЭЛЕКТРОННОЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО» В СИСТЕМЕ ГОСУДАРСТВЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ.....	82
Нурулы Е., Сансызбаева Г.Н., Актымбаева А.С., Сапиева А.Ж., Асипова Ж.М. ГЕНДЕРНОЕ НЕРАВЕНСТВО – ФАКТОР ЖЕНСКОЙ УТЕЧКИ УМОВ? ВОЗМОЖНЫЕ МЕРЫ ГОСУДАРСТВЕННОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ.....	90
Рамазанов А.А., Абдраш А.М., Читанова С.О. ЭКОНОМИКА ОТРАСЛЕВОГО КЛАСТЕРА (НА ПРИМЕРЕ ТУРИЗМА).....	100
Рахмонов А.Х. ВЛИЯНИЕ ДЕНЕЖНЫХ ПЕРЕВОДОВ ТРУДОВЫХ МИГРАНТОВ ИЗ СТРАН ОЭСР НА ФОРМИРОВАНИЕ РАБОЧИХ МЕСТ В ТАДЖИКИСТАНЕ.....	108

Рязанцев С.В., Рубан Л.С.
ДИЛЕММА: ГЛОБАЛИЗМ ИЛИ СУВЕРЕНИЗМ, ТЕРМИНОЛОГИЧЕСКОЕ РАЗГРАНИЧЕНИЕ
И АНАЛИТИЧЕСКАЯ ДИСКУССИЯ.....120

Пагашкова Е., Ниязбекова Ш.У., Маргацкая Е., Булакбай Ж.
РОЛЬ ФИНАНСОВЫХ ИННОВАЦИЙ И ФИНАНСОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В УСЛОВИЯХ
РАЗВИВАЮЩЕЙСЯ ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ.....129

Тимченко Е.1, Полищук Е., Цюпа О., Сушкова Е., Осадчий Е.
ЭЛЕКТРОННОЕ АДМИНИСТРИРОВАНИЕ НАЛОГОВОГО ДОЛГА НА ОСНОВЕ ОЦЕНКИ
РИСКОВ И СЕГМЕНТАЦИИ НАЛОГОВЫХ ДОЛЖНИКОВ.....136

ЮРИСПРУДЕНЦИЯ

Антонян Е.А., Атагимова Э.И.
ДЕТЕРМИНАНТЫ РАЗВИТИЯ ЛИЧНОСТИ: ВНУТРИУТРОБНЫЙ (ПРЕНАТАЛЬНЫЙ) ПЕРИОД.
К ВОПРОСУ О ВЛИЯНИИ ПЕРИНАТАЛЬНОГО ПЕРИОДА НА ПСИХИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ
ЛИЧНОСТИ.....146

Арабаев Р., Береналиева А., Б. Мажитов
СОВРЕМЕННЫЙ КЫРГЫЗСТАН: ОТ ПАРЛАМЕНТСКОЙ РЕСПУБЛИКИ К ПРЕЗИДЕНТСКОМУ
ПРАВЛЕНИЮ.....155

Богданова Е.Е.
ПРОБЛЕМЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ГЕНЕТИЧЕСКОЙ ИНФОРМАЦИИ В ГРАЖДАНСКОМ
СУДОПРОИЗВОДСТВЕ.....162

Муханова А.Т., Айтмуханова Д.У., Ердешова Ж.И., Рыскулбекова Б.Р.
АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ВОССТАНОВЛЕНИЯ УЩЕРБА ИМУЩЕСТВА, ПРИЧИНЕННОГО
ДОРОЖНО – ТРАНСПОРТНЫМИ ПРОИСШЕСТВИЯМИ.....168

Нестеров А.Ю.
СИСТЕМАТИЗАЦИЯ И ОБОСНОВАНИЕ ОСНОВНЫХ ПРАВ И СВОБОД
НЕСОВЕРШЕННОЛЕТНИХ ОСУЖДЕННЫХ: УГОЛОВНО-ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ АСПЕКТ.....177

Токтомбаева А.Ж., Токтобаев Б.Т., Карабалаева С.Б.
ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ ИНСТИТУТА СУДЕБНОЙ ВЛАСТИ.....185

ПОЛИТОЛОГИЯ

Медведь В.А.
МИГРАЦИОННАЯ ПОЛИТИКА РОССИИ И КИТАЯ: ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ И СФЕРЫ
ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ.....191

Мчедлова Е.М.
ВЛИЯНИЕ КРИЗИСА НА РАЗВИТИЕ СОЦИОКУЛЬТУРНЫХ ПРОЦЕССОВ И ЦЕННОСТЕЙ.....199

Тажикенова С.К., Тажбенова Г.Д., Мельдебекоева А.Д., Булакбай Ж.М., Соловьева И.А.
ОСОБЕННОСТИ ОРГАНИЗАЦИИ ОЦЕНКИ ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ
БЮДЖЕТНЫХ СРЕДСТВ НА РАЗВИТИЕ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ В УСЛОВИЯХ
ЦИФРОВИЗАЦИИ.....205

ПЕДАГОГИКА

- Ашилова М.С., Бегалинов А.С., Бегалинова К.К.**
ВЛИЯНИЕ ПАНДЕМИИ COVID-19 НА САМОЧУВСТВИЕ СТУДЕНЧЕСКОЙ МОЛОДЕЖИ
В КАЗАХСТАН.....214
- Завыдивская Н.Н., Рымар О.В., Ханикянц О.В., Маланчук Г.Г., Соловей А.В.**
ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИГРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ НА УРОКАХ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ
МЛАДШИХ ШКОЛЬНИКОВ.....222
- Сартов У.К., Есымханова З.К., Бельгибаева А.С., Абдрахманова А.У., Сайымова М.Д.**
НА ПУТИ СОЗДАНИЯ ИННОВАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ ОБУЧЕНИЯ
В СОВРЕМЕННОЙ ЭКОНОМИКЕ.....230
- Сейсекеева Н.Б., Исмаил Уэдраого, Рахметуллина М., Досмагамбетова Ж., Бисенбаева Ж.Н.**
ФОРМИРОВАНИЕ КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ У СТУДЕНТОВ,
ИЗУЧАЮЩИХ ФРАНЦУЗСКИЙ ЯЗЫК.....236

ИСТОРИЯ

- Аралбаева Р.К., Нурбосынова Л.С.**
АНТРОПОЦЕНТРИЗМ КАК ОСНОВА КАЗАХСКОЙ СОЦИАЛЬНО-ФИЛОСОФСКОЙ
МЫСЛИ.....243
- Шашаев Э.К., Мрзабаева Р.Ж., Сүлеймен С.**
ОБЩЕСТВО ИЗУЧЕНИЯ КАЗАХСТАНА: ИСТОРИЯ СОЗДАНИЯ И ДЕЯТЕЛЬНОСТИ.....250
- Федосеев Р.В., Богатырев Э.Д., Марискин О.И.**
ОСНОВНЫЕ МОДЕЛИ ДВОРЯНСКОГО ТОРГОВО-ПРОМЫШЛЕННОГО
ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА ВО ВТОРОЙ ПОЛОВИНЕ XIX ВЕКА (ПО МАТЕРИАЛАМ
СРЕДНЕГО ПОВОЛЖЬЯ).....257

ФИЛОЛОГИЯ

- Алтыбаева С.М., Импости Г.Е.**
ФИЛОСОФИЯ СОВРЕМЕННОГО ТЕКСТА: ОСОБЕННОСТИ НАРРАТИВНОЙ СТРУКТУРЫ....265
- Муфтахутдинова Д.Ш., Батырхан Б.Ш.**
КАЗАХСКО - ТАТАРСКИЕ СВЯЗИ В ОБЛАСТИ ЛИТЕРАТУРНОГО ОБРАЗОВАНИЯ
В НАЧАЛЕ XX ВЕКА.....271
- Нурмолдаев С.Т., Саркулова Г.С., Досжан Р.К., Сомжурек Б.Ж., Аимбетова У.У.**
ПОНЯТИЕ КУЛЬТУРЫ В ЛИНГВОКУЛЬТУРНОМ АСПЕКТЕ.....277

ДОСТИЖЕНИЯ АКАДЕМИКОВ НАН РК

- Абсаттаров Р.**
КОРИФЕЙ ФИЛОСОФСКОЙ НАУКИ.....285
- Амирова Г.**
ПОДАРОК УЧЕНОГО ЮБИЛЕЮ РОДИНЫ.....287

CONTENTS

ECONOMICS

Adilbek Torebek PUBLIC RELATIONS AS A PART MARKETING COMMUNICATIONS.....	6
Batyrbekova M.B. INCREASE IN INVESTMENT BENEFITS FROM THE USE OF A DECENTRALIZED ERP SYSTEM IN THE FIELD OF COMMERCIAL REAL ESTATE MANAGEMENT.....	12
Yesakhmetova L., Mizanbekova S., Aitmukhanbetova D. PRIORITIES OF STATE REGULATION AND PRICING STRATEGY OF THE AGRICULTURAL SECTOR.....	21
Zhagyparova A.O., Bekbolsynova A., Orozonoa A.A., Bulakbay Zh.M., Serikova M.A. DIGITAL CURRENCY OF THE CENTRAL BANK: RISKS AND WAYS OF GLOBALIZATION.....	28
Zhussupova A.K., Utibayeva G.B., Utibayev B.S., Ahmetova D.T., Zenchenko S.V. INTERCONNECTION OF MACROECONOMIC INDICATORS AND PARAMETERS OF THE THREE-YEAR REPUBLICAN BUDGET.....	39
Kamerova A.A., Shamuratva N.B. , Kozhabekov S.S., Kurmangazina S.K., Mukanova A.B. DEVELOPMENT OF AN ACCOUNTING SYSTEM BASED ON THE DETERMINATION OF THE COST OF PRODUCTION (WORK, SERVICES) IN ACCORDANCE WITHIFRS.....	48
Kokenova A.E., Sabyrova M.E. , Balabekova D.B., Lutfullayeva R.A., Tuleyeva A.Z. UPDATING AND DEVELOPING AN ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC MECHANISM FOR THE EFFECTIVE DEVELOPMENT OF REGIONAL TOURISM.....	55
Momynova B.K. USE OF ECONOMIC AND SOCIO-POLITICAL WORDS IN THE NEWS PAPER "KAZAKH" (1913-1918).....	64
Novikova O.F., Azmuk N.A., Pankova O.V. THREATS OF LABOUR POTENTIAL LOSS IN UKRAINE IN THE CONTEXT OF ECONOMY DIGITALIZATION.....	73
Nurgaliyeva A., Kenzhetayeva G., Shafeyeva L., Akhmetova D., Beisembina A. "ELECTRONIC GOVERNMENT" IN THE PUBLIC ADMINISTRATION SYSTEM.....	82
Nuruly Ye., Sansyzbayeva G.N., Aktymbayeva A.S., Sapiyeva A.Zh., Assipova Zh.M. IS GENDER INEQUALITY A FACTOR IN FEMALE'S BRAIN DRAIN? POSSIBLE MEASURES OF PUBLIC REGULATION.....	90
Ramazanov A., Abdrash A., Chitanova S. INDUSTRY CLUSTER ECONOMY (ON THE EXAMPLE OF TOURISM).....	100
Rakhmonov A.Kh. IMPACT OF REMITTANCES OF LABOR MIGRANTS FROM OECD COUNTRIES ON JOB CREATION IN TAJIKISTAN.....	108
Ryazantsev S.V., Ruban L.S. DILEMMA: GLOBALISM OR SOVEREIGNISM. THEIR DISTINCTION IN TERMINOLOGY AND ANALITICAL DISCUSSION.....	120

Patashkova E., Niyazbekova Sh., Margatskaya G., Bulakbay Zh. THE ROLE OF FINANCIAL INNOVATION AND FINANCIAL TECHNOLOGIES IN THE EMERGING DIGITAL TRANSFORMATION CONDITIONS.....	129
--	-----

Tymchenko O., Polishchuk Y., Tsiupa O., Sushkova O., Osadchy I. E-TAX DEBT MANAGEMENT BASED ON RISK ASSESSMENT AND TAX DEBTORS SEGMENTATION.....	136
---	-----

LAW

Antonyan E.A., Atagimova E.I. DETERMINANTS OF PERSONALITY DEVELOPMENT: INTRAUTERINE (PRENATAL) PERIOD. ON THE QUESTION OF THE INFLUENCE OF THE PERINATAL PERIOD ON THE MENTAL DEVELOPMENT OF THE INDIVIDUAL.....	146
--	-----

Arabaev R., Berenalieva A., Mazhitov B. MODERN KYRGYZSTAN: FROM PARLIAMENTARY REPUBLIC TO PRESIDENTIAL GOVERNMENT.....	155
---	-----

Bogdanova E.E. PROBLEMS OF THE USE OF GENETIC INFORMATION IN CIVIL PROCEEDINGS*.....	162
--	-----

Mukhanova A.T., Aitmukhanova D.U., Yerdeshova Zh.I., Ryskulbekova B.R. CURRENT ISSUES OF RESTORATION OF PROPERTY DAMAGE CAUSED BY ROAD ACCIDENTS.....	168
--	-----

Nesterov A.Yu. SYSTEMATIZATION AND SUBSTANTIATION OF THE FUNDAMENTAL RIGHTS AND FREEDOMS OF JUVENILE CONVICTS: THE PENAL ASPECT.....	177
---	-----

Toktombaeva A.Zh., Toktobaev B.T., Karabalaeva S.B. THEORETICAL LEGAL RESEARCH OF INSTITUTE OF JUDICIAL AUTHORITY.....	185
--	-----

POLITICAL SCIENCE

Medved V.A. MIGRATION POLICY OF RUSSIA AND CHINA: MAIN DIRECTIONS AND SPHERES OF INTERACTION.....	191
--	-----

Mchedlova E.M. THE IMPACT OF THE CRISIS ON THE DEVELOPMENT OF SOCIO-CULTURAL PROCESSES AND VALUES.....	199
---	-----

Tazhikenova S.K., Tazhbenova G., Meldebekova A.D., Bulakbay Zh.M., Solovyova I.A. FEATURES OF ASSESSMENT OF EFFICIENCY OF USE OF BUDGET FUNDS ON THE DEVELOPMENT OF HEALTHCARE IN THE CONDITIONS OF DIGITALIZATION.....	205
--	-----

PEDAGOGY

Ashilova M.S., Begalinov A.S., Begalinova K.K. IMPACT OF THE COVID-19 PANDEMIC ON THE WELL-BEING OF STUDENT YOUTH IN KAZAKHSTAN.....	214
---	-----

Zavydivska N.N., Rymar O.V., Khanikiants O.V., Malanchuk H.H., Solovey A.V. USING GAME TECHNOLOGIES ON THE LESSONS OF PHYSICAL CULTURE OF PRIMARY SCHOOLCHILDREN.....	222
--	-----

Sartov U.K., Yessymkhanova Z.K., Belgibaeva A.S., Abdrachmanova A.U., Saiymova M.D.
TOWARDS THE CREATION OF INNOVATIVE LEARNING TECHNOLOGIES
IN THE MODERN ECONOMY.....230

Seisekeyeva N.B., Ismael Ouedraogo, Rakhmetullina M., Dosmagambetova J., Bissenbayeva Zh.N.
FORMATION OF COMMUNICATIVE COMPETENCE OF STUDENTS STUDYING FRENCH.....236

HISTORY

Aralbayeva R.K., Nurbossynova L.S.
ANTHROPOCENTRISM AS THE BASIS OF KAZAKH SOCIAL PHILOSOPHICAL IDEA.....243

Shashaev A.K., Mrzabayeva R.Zh., Suleimen S.
SOCIETY FOR THE STUDY OF KAZAKHSTAN: HISTORY OF ITS FORMATION AND
ACTIVITY.....250

Fedoseev R.V., Bogatyrev E.D., Mariskin O.I.
BASIC MODELS OF THE NOBILITY COMMERCIAL AND INDUSTRIAL ENTREPRENEURSHIP IN
THE SECOND HALF OF THE XIX CENTURY (ACCORDING TO THE MIDDLE VOLGA REGION
DATA).....257

PHILOLOGY

Altybayeva S.M., Imposti G.E.
PHILOSOPHY OF THE MODERN TEXT: THE FEATURES OF THE NARRATIVE STRUCTURE.....265

Muftakhutdinova D., Batyrkhan B.
KAZAKH - TATAR RELATIONS IN THE FIELD OF LITERARY EDUCATION IN THE BEGINNING
OF THE XX CENTURY.....271

Nurmoldayev S.T., Sarkulova G.S., Doszhan R.K., Somzhurek B.Zh., Aimbetova U.U.
THE CONCEPT OF CULTURE IN THE LINGUO-CULTURAL ASPECT.....277

ACHIEVEMENTS OF ACADEMICIANS OF NAS RK

Absattarov R.
THE CORYPHEE OF THE PHILOSOPHICAL SCIENCE.....285

Amirova G. THE
SCIENTIST'S GIFT TO THE ANNIVERSARY OF THE MOTHERLAND.....287

Publication Ethics and Publication Malpractice in the journals of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan

For information on Ethics in publishing and Ethical guidelines for journal publication see <http://www.elsevier.com/publishingethics> and <http://www.elsevier.com/journal-authors/ethics>.

Submission of an article to the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan implies that the work described has not been published previously (except in the form of an abstract or as part of a published lecture or academic thesis or as an electronic preprint, see <http://www.elsevier.com/postingpolicy>), that it is not under consideration for publication elsewhere, that its publication is approved by all authors and tacitly or explicitly by the responsible authorities where the work was carried out, and that, if accepted, it will not be published elsewhere in the same form, in English or in any other language, including electronically without the written consent of the copyright-holder. In particular, translations into English of papers already published in another language are not accepted.

No other forms of scientific misconduct are allowed, such as plagiarism, falsification, fraudulent data, incorrect interpretation of other works, incorrect citations, etc. The National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan follows the Code of Conduct of the Committee on Publication Ethics (COPE), and follows the COPE Flowcharts for Resolving Cases of Suspected Misconduct (http://publicationethics.org/files/u2/New_Code.pdf). To verify originality, your article may be checked by the originality detection service Cross Check <http://www.elsevier.com/editors/plagdetect>.

The authors are obliged to participate in peer review process and be ready to provide corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. All authors of a paper should have significantly contributed to the research.

The reviewers should provide objective judgments and should point out relevant published works which are not yet cited. Reviewed articles should be treated confidentially. The reviewers will be chosen in such a way that there is no conflict of interests with respect to the research, the authors and/or the research funders.

The editors have complete responsibility and authority to reject or accept a paper, and they will only accept a paper when reasonably certain. They will preserve anonymity of reviewers and promote publication of corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. The acceptance of a paper automatically implies the copyright transfer to the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan.

The Editorial Board of the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan will monitor and safeguard publishing ethics.

Правила оформления статьи для публикации в журнале смотреть на сайте:

www.nauka-nanrk.kz

ISSN 2518–1467 (Online),

ISSN 1991–3494 (Print)

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en>

Редакторы: *М.С. Ахметова, А. Ботанқызы, Д.С. Аленов, Р.Ж. Мрзабаева*

Верстка на компьютере *Г.Д. Жадырановой*

Подписано в печать 15.10.2021.

Формат 60x881/8. Бумага офсетная. Печать - ризограф.

8,5 п.л. Тираж 300. Заказ 5.